

Izhaja vsaki dan
 edel ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
 Praznične številke se prodajajo po 3 zvč. (6 stotink)
 mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
 Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
 Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
GENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
 za oglasne, zahvale, poslanice, oglasne denarnih zavodov
 po 50 stot. Za oglas v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
 daljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
 po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, **
 naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani
 pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik
 konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski
 list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
TELEFON št. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

BRZOJAVNE VESTI.

Angleški časniki v Opatiji in Puli.

PULA 27. V soboto so bili angleški časniki v Opatiji, kjer so bili gostje primorske zveze za promet tujcev. Ob 4. uri popoldne je prišel v Opatijo Lloydov parnik Körber z odposlanci glavnega ravnateljstva avstrijskega Lloydja, ki so v imenu uprave avstrijskega Lloydja povabili angleške časnike na izlet v Dalmacijo. Na parniku so prižigali umetne ognje in sam parnik je bil pozno v noč krasno razsvetljen. V nedeljo dopoldne se je parnik z angleškimi gosti odpeljal na Brionski otok in od tamkaj v Pulo. V Puli so se Angleži ukrcali na Lloydov parnik „Metković“ ter se odpeljali v Dalmacijo. Pred odhodom so se angleški gostje brzojavno potom zahvalili ravnateljstvu avstrijskega Lloydja.

Mednarodni kongres za bombažno industrijo.

DUNAJ 27. V dvorani glasbenega društva je pričelo danes posvetovanje 4. mednarodnega kongresa. Kongresa se udeležujejo glavni zastopniki bombažne industrije iz Amerike, Indije, Japonske, Francoske, Avstro-Ogrske, Belgije, Angležke, Nemčije, Italije, Norveške, Portugalske, Rusije, Španske in Švice. Mednarodnemu odboru, katerega predsednik je Macara iz Angleške, pripada kakor zastopnik Avstro-Ogrske, komercialni svetnik Artur Küffner. Otvoritev so se med drugimi udeležili poslaniki Nemčije, Francoske, Španske, Saške, Belgije in Švice ter sekcijski načelnik vit. Rossler kakor zastopnik trgovinskega ministra.

Ravnatelj dvorne opere odstopil.

DUNAJ 27. Listi poročajo, da je ravnatelj dvorne opere Mahlev podal danes svojo ostavko.

Niže-avstrijski deželni zbor.

DUNAJ 27. Danes se je sestel niže-avstrijski deželni zbor ter je pričel razpravljati o noveli k zakonskemu zakonu.

Audijenca pri cesarju.

DUNAJ 27. Cesar je danes popoldne vsprejel v posebni audijenci odbor 4. mednarodnega kongresa za bombažno industrijo.

Strela udarila v petrolejska vrela.

DUNAJ 27. „N. Fr. Presse“ poroča iz Drophobrya: Včeraj okoli 4. ure popoldne, je udarila strela v petrolejska vrela v Boryslavi, vsled česar je pričelo goreti 11 rogov. Požar so lokalizirali. Pri mnogih rovih so zgorela poslopja, orodje in stroji. Škoda cenijo na 1 in pol m. K.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 27. Na današnji seji zbornice je ministerski predsednik predložil zakonski načrt glede slovesnosti povodom štiridesetletnice kronanja Frana Josipa I. ogrskim kraljem. Zakonski načrt določa, da se ima v Budimpešti zgraditi bolnišnica za delavce, delavski dom s knjižnico; vrhu tega ne imajo v različnih mestih zgraditi razni zavodi.

Zakonski načrt določa dalje, da se na novo zgradi cerkev, ki jo je sv. Stefan zgradil v Starem Budimu nad grobom kneza Arpada, trgovinski muzej v Zagrebu se razširi.

Za pokritje stroškov se za delavsko bolnišnico določi dva milijona K, za ustanovitev svobodne trgovske šole 100.000 K, za kulturne zavode v pokrajinah 500.000 K, za gradnjo cerkve v Starem Budimu ter za park, v katerem se postavi obelisk, izvedbi stroške za nakup zemljišča, 600.000 K in za trgovinski muzej v Zagrebu 100.000 K.

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

ENAINDVAJSETO POGlavJE.

Položaj svatov na Kobiljke je bil skrajnje neprijeten. Gospodje so se seveda trudili na vso moč, da bi z živahnim razgovorom malo okrajšali počasi potekajoče ure, ali trenutke je bil preveč mučen, da bi ga bilo zlahka premagati.

Zenin in nevesta imata že od pamtike pravico biti kolikor mogoče dolgočasna in to pravico so zbrani prijatelji tudi znali respektirati. Polkovnik je sedel z mračnim obrazom na Sarini strani, ki kar ni mogla premagati svoje zadrege. Dr. Pipec se je živalno razgovarjal z gospodično Petno.

„Zakon je od Boga in od ljudij češena institucija,“ je dejal, „in se giblje v naši dobi v zakonih razuma in narave. Stari, ki so gojili mnogoženstvo, so puščali v nemar zakone narave in obsojali tisoče v bedo; ali z razcvitom znanosti so se porodile tudi

Na to je zbornica nadaljevala generalno debato o poselskem zakonu. Po sklepnem govoru poročevalca je zbornica z veliko večino vsprejela zakonski načrt za podlago specialne debate. Na to je bila seja zaključena. — Prihodnja seja jutri ob 10 uri popoldne.

Dr. Wekerle na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 27. Ministerski predsednik dr. Wekerle se poda danes na Dunaj, kjer ga jutri vsprejme cesar v audijenci. Najbrž se na tej audijenci določi ceremonijel za štiridesetletnico kronanja.

BUDIMPEŠTA 27. Ministerski predsednik je ob 5. uri 15 minut odpotoval na Dunaj.

Češki socijalisti.

PRAGA 27. Neki sodružnik „Narodnih Listov“ je imel razgovor z dr. Heroldom, voditeljem mladočeske stranke, ki je izjavil, da ne bodo mogli za sedaj češki socijalistični poslanci vstopiti v češko skupino.

Udova Mac Kinleya.

NEW-YORK 27. Včeraj je umrla za kapju Ida Mac Kinley, udova umorjenega predsednika Združenih Držav.

Bivši francoski poslanik Du Chatel.

PARIZ 27. Umrl je danes v visoki starosti bivši poslanik Du Chatel. Pokojnik je dolgo vrsto let zastopal francosko republiko na Dunaju.

Londonski lordmayor v Berlinu.

BEROLIN 27. Dne 26. junija pride semkaj londonski lord-mayor s 53 člani mestnega zastopa. V Berlinu ostanejo 4 dni.

Parnik „Balkan“.

ROVINJ 27. Parnik „Balkan“ so zopet vzdignili s proda.

Vojaške pomorske šole na Angleškem.

LONDON 27. „Standard“ poroča, da namerava admiraliteta znatno zmanjšati število učnih moči na topniški in torpedovski šoli v Portsmouthu. Skrajšana bo tudi učna doba.

Perzijsko odposlanstvo v Petrogradu.

PETROGRAD 27. Semkaj je dospelo izredno odposlanstvo iz Perzije, da prijavi nastop na prestolje novega šaha.

Norveška kraljeva dvojica.

PARIZ 27. Norveški kralj in kraljica sta dospela semkaj ob 4. uri popoldne. Na kolodvoru so kralja pozdravili predsednik Fallieres, ministri, župan iz Kristijanije. Občinstvo je priredilo kraljevi dvojici ovacije.

Dr. Šušteršič

in slovenska delegacija v parlamentu na Dunaju.

Ko je bivša zbornica poslancev odobrila novi volilni zakon in je s tem vsprejela načelo demokratiziranja volilne pravice, se je pomena, ta čin, kakor dogodek historičnega označil ker je otvoril novo epoko v življenju in razvoju naše države. Temu primerno sta tudi dneva 14. in 23. maja, ki sta določila sestavo novega demokratičnega ljudskega parlamenta, dneva zgodovinskega pomena. — Za naš narod slovenski pa bo istotako odločitev glede sestave in organizacije jugoslovanske delegacije v parlamentu na Dunaju odločilnega, življenjskega usodnega pomena. To vprašanje je za vsesкупni naš narod vprašanje prvega reda in bo dan, ko bo imela pasti odločitev, kritičen dan prve vrste.

Naravno je torej da vsak zaveden in rodoljubljen Slovenec posveča temu vprašanju vso pažnjo. Po vsej pravici pričakujemo z nervozno napetostjo dneva, ki prinese odlo-

čitev, od katere bosta zavisna način in intenzivnost brambe interesov slovenskega naroda in vsled tega uspešnost bodoče slovenske politike in taktike v osrednjem parlamentu.

Velikega pomena za odločitev tega kapitalnega vprašanja bo vsakako stališče ki je zavzamejo zastopniki največje slovenske stranke: Slovenske ljudske stranke na Kranjskem.

In vodja te stranke, g. dr. Ivan Šušteršič, je priobčil v glavnem glasilu, v „Slovenecu“ (v izdajanju od minole sobote) članek, ki označa v glavnih konturah naziranje svoje (in ob danih razmerah in dvoma, da je dr. Šušteršič tolmač vse stranke) o rečenem važnem vprašanju. Šušteršičev članek je enuncijacija, ki jo moramo smatrati kakor preludij k postopanju „Slov. ljudske stranke“ ob snovanju prihodnje naše delegacije na Dunaju. Zato je vsemu narodu in njegovim vodilni politikom še posebej v dolžnost, do posvetitve izjavi dra. Šušteršiča vse potrebno uvaževanje.

Dr. Šušteršič piše pod naslovom „Političar“:

„Volitve so končane, strasti se polegajo — mirna sodba zahteva sedaj svoje pravice.“

Slovenska Ljudska Stranka gleda s ponosom na sijajne vsebe. — Naravnost gniljivo je zaupanje, ki ga ji je izkazala ogromna večina slovenskega ljudstva na Kranjskem.

Sedaj se prične delo. Poslanci S. L. S. moramo pokazati, da smo kos nalogi, ki jo je nam poverilo ljudstvo. Odločno, dosledno in pametno moramo delovati za blagor in napredek ljudstva. Položaj našega ljudstva je resen, v mnogih krajih naravnost žalosten, da celo obupen. Treba je kmalu in temeljito odpomoči. Ljudstvo povsodi hrepeni po pozitivnem — resnem delu svojih poslancev.

Tedaj na delo!

Za to delo je predvsem treba krepke organizacije naših poslancev v parlamentu. — Položaj je v tem pogledu dan. Združimo se s politično sorodnimi slovenskimi in hrvaškimi poslanci v razmeroma močen klub. Le kolikor toliko močni, t. j. številni in na znotraj homogeni klubi bodo v novem parlamentu zamogli kaj doseči — le z njimi se bode računalo.

Pozicija Slovencev in Hrvatov v novem parlamentu bo ugodna. Vsled močnega oslavljenja drugih narodnih strank po socijalni demokraciji, postane hrvaško-slovenska delegacija eden najvažnejših parlamentarnih faktorjev.

To pozicijo prav izkoristiti v blagor našega ljudstva, bode naloga slovenskih in hrvaških poslancev. V ta namen se je čim bolj emancipirati malenkostnih predsodkov in imeti pred očmi veliki cilj osvobojenja in preporoda našega naroda.

Proč z malenkostno politiko malih dnevnih vspehov, proč s splelno politiko blestečih fraz, ki so sposobne povzdigniti ugled posamezne osebe pri sitih ljudeh, ki pa ne nasitijo ne enega lačnega človeka! Naša politika mora biti dalekogledna in dalekosežna. Ljudstvu kruha ljudstvu izobrazbe, ljudstvu pravice, narodu obstoj in napredek, tudi državi, kar jej gre, — to morajo biti zadatki našega dela.

Zato pa je treba najtesnejšega združenja narodno in politično sorodnih elementov v enotno parlamentarno stranko; ta pa mora zopet iskati kooperacije z narodno ali politično manj sorodnimi strankami. Med poslednjimi

„Smrt in sekicjo“ je dostavil Pipec.

Velmer je bil očitno nevoljen, da se razpravlja tu o takih vprašanjih in duhovnik je z ozirom nanj napeljal pogovor drugam. No, slednjič pa je dospel tako težko pričakovani zamorec.

Otožnost je zastrla zdravnikov obraz, ko je ogledoval prstan, in oko se mu je orosilo.

„Vboga Ana!“ je šepetal pred-se. „Tvoje srce je bilo tako lahko, kakor ga premore samo mladost in nedolžnost, ko te je ta prstan imel združiti za vedno s tvojim ženom; a Bog te je vzel k sebi, predno je prišla ura...“

In natikajoč nato prstan Sari, je nadaljeval:

„Ona, za katero je bil namenjen, počiva davno v grobu in oni, katerega je ljubila, ji je sledil kmalu. Vzemite ta prstan, gospodična Sara, in dal Bog, da Vas osreči, kakor zaslužite!“

Saro je izpreletelo — a Velmer je pristopil zdaj, jo peljal pred duhovnika in sveti obred je pričel.

Ko sta po slovesnih opominih in predpisanih vprašanjih zdaj ženin in nevesta imela

menim pred vsem slovenske stranke, pa tudi politično sorodne neslovenske stranke, pred vsem nemške krščanske socialce in konservativce.

To je pot, po kateri bomo, mislim, šli poslanci Slovenske Ljudske Stranke. Na-dejam se, da bode to pot odobraval tudi večina drugih jugoslovanskih poslancev. Potem je mogoč ednoten hrvaško-slovenski klub okroglo 30 članov, tedaj klub, ki bo močnejši od nemške ljudske stranke in močnejši kot še marsikatera druga stranka, ki je v zadnjem parlamentu še igrala merodajno vlogo. V to Bog pomozil!

Ta izjava sestoji iz dveh delov. V prvem postavlja avtor premise, ki jim pritrjujemo, v drugem pa izvaja zaključke ki so v navskrižju z našim naziranjem.

Napisati hočemo k premisam nekoliko komentarja, a nasproti zaključkom avtorja označiti svoje stališče oziroma nazore, kako se ima rešiti prevažno vprašanje sestave in organizacije bodoče jugoslovanske delegacije v parlamentu na Dunaju.

Čateške toplice na Dolenjskem.

I.

Napočila je kopališčna doba. In pak zlati vek letovičarjem. Mnogo tatic, ki si iščejo kopališč radi zdravja, a tudi onih, ki jih želé le radi razvedrila, so za letošnjo sezono že našli odgovor na vprašanje: kam pojdem? Pa vsejedno jih preostaja še vedno lepo število njih, ki se še niso odločili ne za tu, ne za tam. Le tem izlasti posvečam svoje današnje vrstice.

Ni kmalo dežele na vročih vrelcih tako bogate, kakor si ravno Ti ljubka moja Dolenjska. Doslej najbolj znane so bile le Toplice pri Straži z akratnim vrelcem od 33—38° C gorkote. Pa o njih, kakor tudi o drugih govoriti hočemo na drugem mestu. To pot bi čitatelja radi seznanili s čateškimi toplicami na Dolenjskem doslej izlasti Jugoslovenem še malo znanimi. Tamkaj pri Brežicah, kjer se obe glavni Kranjski reki: gorenjska Sava in dolenjska Krka vsprejemata v tesen nerazdružen objem, razprostira se ob desnem bregu Save jugovzhodno proti Dolenjskim Jesenicam, liki ob ljubljanskem posavju, široko razprostrano posavsko prodišče. Obstaja iz sedimentov obeh rek; posavski pesek in ilovnato blato. Tak z vrbami, jelšami, grmičevjem in visoko travo porašeni svet se imenuje kranjske Vrbine (v kranjskih Vrbinah). Desno tega prodišča vodi na vzhodu izrazkoti Gorjancev državna cesta preko Jesenice-Samobor-Zagreb. Sredi teh Vrb in, nekako med Mostecem in Čatežem, v zavetju drevov vgledaš že s ceste dvojce poslopji. Eno, novejše precej vsoko, to je novi „Kur-Hotel“ in drugo, nižje, precej razprostrto — to so Čateške toplice. Vrelec je eden najtoplejših na Kranjskem. Navadna temperatura znaša 34° R. Ta toplota pa ni konstantna. Ob hudi vročini doseže 38, da, celo 40° R. S prijateljem, širom znanim entomologom g. Kolbom (sedaj v Novem mestu) sva se letos menda prva kopala: začetkom aprila. Kljub neugodnemu mrzlemu vremenu je voda znašala blizu 30° R. Vrelec se pojavlja na dveh krajih. Nabira se v navlašč skopanih, vodnjakom podobnih rovih, iz katerih ga žene kolo po napeljavni cevki v posamične kabine. Koplje se ponajveč v posamičnih kabinah. Je pa tudi skupno Kopališče, toda ločeno za oba spola. Dobiva se tudi izborna mrzla kopelj. Ako se ne motim, je gostom na razpolago 6—8 kabin.

menjati prstane, se je zgodilo zopet nekaj sitnega: Sara je imela še vedno na roki prstan, kakor ga ji je bil nateknil dr. Pipec. No, slednjič je bila premagana tudi ta mala ovira, in duhovnik je ravno hotel govoriti zvezne besede, ko je postava, ki je zdajci stopila med družbo, naredila slavnosti nena-den konec.

Bil je krošjar.

Odmignil je duhovniku in rekel s trpkim, ironičnim glasom:

„Ali se more polkoznik Velmer muditi tukaj, kadar je njegova žena prišla čez daljni ocean, da bi ga poiskala? V malo urah je lahko v Nju-Yorku na njeni strani.“

Kakor okamenel je Velmer tu — Sara pa je polna straha vpirla poglede v moža, kateremu je imela biti pravkar poročena. Kar je brala v njegovih potezah, je bilo grozno potrdilo krošjarjevih besed — soba se je zavrtela z njo v krogu — in kakor mrtva je omahnila v roke svoje tete.

Nesli so jo hitro v njeno sobo in to zmešnjavo je porabil krošjar, da se je neopaženo odstranil.

(Pride se.)

Vporaba kopelji ni draga. Kabina s posteljo (za težke bolnike) stane le 1 krono. Druge kabine so od 40 do 80 stotink. Skupna kopel 20 stotink. Tudi stanovanje — nekatere, izlazi v novi hiši, jako lične sobice — je jako po ceni. Od 60 stotink do K 140. za kuhinjo in dobro pijačo je dobro skrbjeno. Šuma ni, ropota nobenega; kamor greš naokrog, sama tiha sveta blažena samotnost. Voda ima izredno zdravilno moč v sebi. Po kopelji ne čutiš se vtrujenega, kakor običajno v drugih vročih toplicah, marveč te obdaja nekaj prijetno osvežujočega, da se ti zdi, kakor bi si bil ves organizem popolnoma pomladil. Posebno poučinki so naravnost fenomenalni. Vrh tega pa še izborni sveži zrak, nekaj od bistrice Save sem, nekaj od romantično ležečih gozdov na izrastkih Gorjancev in pak blažena samotnost: to vse je nekaj (izlazi za nervozne), kar se da le občutiti, ne pa opisati.

Valvazor ne omenja nikjer teh Toplic. Našle so se šele leta 1797. In sicer — kakor vedo povedati ljudske pravljice — slučajno ob posejanju vrbin. Takrat je moralo biti vrelcev. Tamošnje ljudstvo je začelo takoj vporabljaliti vrelce. Napravili so jarke ter se tako v njih kopali. Edina neugodnost za te malopoznane in gotovo najboljše Toplice na Kranjskem je povodenj Save. Kakor poroča prof. Orožen v svoji izborni knjigi „Slovenska zemlja IV. del“, je bila l. 1824 tako velika povodenj, da je zasula vse vrelce, ter so jih še le čez 20 let zopet našli.

Sedaj, ko se Sava marljivo regulira, takih slučajev ni več. Vendar se včasih ob daljšem deževju še dogaja, da prihaja Sava do blizu Toplic. Ne ostaja pa dolgo in tudi sicer se taki slučajji pojavljajo le proti deževni jeseni. Po leti skoraj nikdar.

Vrelce, kakor se mi je povedalo, še ni bil natančneje preiskan. Dokazano pa je, da spada med takozvane indiferentne terme; ima v sebi veliko žveplja, v manjšini pa rudinskih snovi. Toplice so last brežiške graščine, a v oskrbi gosp. učitelja Zupana. Letos se gradi baje novo poslopje za goste in namerava se sploh Toplice izdatno preurediti. Največ gostov je Štajerjev in Hrvatov; prihaja pa tudi z Dunaja in drugih krajev. Prihaja se do njih ali po štajerski strani, z železnico Zidani Most-Brežice, ali pa — posebno priporočljivo za turiste, ki ob enem obiskujejo Gorjance, — čez Dolenjsko, (Novo-mesto-Kostanjevica-Cirklije-Catež). Ob tej priliki si turist lahko ogleda znamenite ostanke rimskega studenca v Zlebeh (pri Cirklijah kraj rimskega mesta Noviodunum) in impozantni novi most pri Brežicah, ki veže Kranjsko s Štajersko in premostuje iztok obeh glavnih rek: Krka in Sava.

Sploh so obe strani ob vsakem hipu polne skrajno romantičnih krajevnih zanimivosti. Nekaj posebno idiličnega pa ima dobro četrt ure od vrelcev oddaljena vas Čatež sam na sebi. Stoji tik nad državno cesto blizu novega mosta na prijaznem holmcu, izpod katerega ti gleda oko čarobno mili svet onkraj preko zeleno-modrih valov šumeče Save. To je rodna zmlja naših slovenskih bratov Štajercev. Bogati travniki, lepo obdelana polja, tamne šume gozdov, in kar srce veselo najbolj miče, to so prijazni vinorodni griči in sadovni vrtni.

Ob stari cesti pri Čatežu pa te čaka še neka posebnost, ki je v tesni zvezi z vrelci doli sredi Vrbin. Neke posebnost pravim, ki bi morala zanimati poleg ljubiteljev zgodovinskih preostankov in ljubko romantičnih krajev, izlazi slovenske podjetnike. Pa o tem več v drugem članku.

Srebrniški.

Inferijornost nemške vojne mornarice.

V angleškem listu „Cassiers Magazine“ piše Archibald S. Hurd o nemški mornarici, prispodablja jo z drugimi državami (Angleško Francosko in Japonsko) ter prihaja do rezultata, da je Nemčija na morju precej inferijorna. Omenjene države gradijo in dovršujejo celo vrsto ogromnih ladij s topovi od 12 palcev, a Nemška je zelo zaostala. Nemčija je gradila ladje z obzirom na širino in plitkost Kielskega Kanala in svojih dokov. a ti so ozki, plitvi in mali. Nemški admiralat je leta 1900 določil načrt gradnje ladij za srednje topove tako, da je danes najboljši in največji tip „Deutschland“ s 13.000 tonelat, 18 milj brzine in 11 palčnimi topovi. To pa pomenja, da se Nemčija ne more meriti z japonskimi in angleškimi ladjami, ki imajo 19.000 do 20.000 tonelat, vozijo 20 do 21 milj in imajo 12 palčne topove. Nemčija gradi križarje sicer oklopnjače od 18.000 tonelat in križarje od 15.000, ali imela bo še le 1912 precejšnje število oklopnjač novega tipa, a dosežanja mornarica bo tedaj že povsem zastarela. Do tedaj store pa druge države v številu, tipu in tehniki velike korake naprej. A poleg tega bo morala Nemčija trošiti ogromne svote za razširjevanje in kopanje luk, kanalov in dokov.

Dogodki na Ruskem.

Kongres ruskih socialnih demokratov v Londonu.

Ruski socialni demokratje, ki so sedaj zbrani na kongresu v Londonu, imajo svoja posvetovanja tajno, da se ne more ničesar izvedeti. Imena udeležiteljev kongresa, kakor tudi sklepi, drže se tajno. V Londonu hočejo vsi člani kongresa ostati nepoznani. Naprosili so tudi časnike, naj bi ne prinesli njihovih slik, ker bi jih potem ruska policija prega-

njala. Ruska policija ima v Londonu svoje zastopnike. Vsi kongresisti so v Londonu pod krivim imenom, a ruska policija jih bo, kakor se govori, ob povratku v Rusijo aretovala. Na kongresu so zastopane tudi ženske. Reakcionarci so raznesli v svet vest, da kuje ta kongres nekako zaroto in da je prišel v London, da se preskrbi z orožjem in municijo. Zato pa so dali po Reuterjevem biro-u objaviti vest, da so ruske socialne demokrate pozdravili v imenu angleške socialno-demokratske zveze Quelch, v ime nemških socialnih demokratov pa Rosa Luxemburg. Kongresa se vdeležuje 729 členov, ki imajo pravico glasovanja in 42 členov s posvetovalnim glasom. Iz dnevnega reda tega kongresa je razvidno, da se posvetujejo med drugim o odnosih ruskih socialnih demokratov nasproti državi dumi, delavstvu itd. Ruski socialni demokratje so namreč razdeljeni v dve skupini. Ena je skupina Seninova, ki je hotela delovati sporazumno s socialno-revolucionarno in delavsko stranko. Druga je Plehanovljeva, ki hoče, da se pridruži konstitucionalnim demokratom in ki hoče, da se skliče splošni nepolitični delavski kongres. Pričakovati je, da se na tem kongresu obe skupini složite.

Vojna mornarica.

„Petrograjska brz. agentura“ dementira vest, čes, da je posebna komisija vojne mornarice določila 1 milijardo in 600 mil. za gradnjo nove flote. Doslej ni še določena nikakva svota. Sklenilo se je le, se da imajo vse nove ladje zgraditi v ruskih ladjedelnicah.

Drobne politične vesti.

Proti krščansko gibanje na Kitajskem. Iz Sangaja poročajo, da so Kitajci razdeljali nemško misijonsko postajo v Limbu pri Pakholu. Misijonarji so prosili pomoči. Iz Hongkonga je bila odposlana angleška topničarka.

Novi člani gospodske zbornice. Z Dunaja javljajo, da bodo v gospodsko zbornico polikani naučni minister Marchet, grof Stürgkh, dr. Baernreither in dr. Katrein.

Premeščen radi kandidature. Lwoski „Golos“ poroča, da je bil profesor Ciol Korz, demokrat, ki je v Tarnovu kandidiral proti školskemu svetniku Hermanu, vsepoljaku, pozvan, naj umakne svojo kandidaturo. Ker ni hotel tega storiti, je bil brzajavim potom premeščen v Tarnopol.

Predsedstvo gospodske zbornice. Z Dunaja poročajo, da bo predsednik gospodske zbornice zopet knez Windischgrätz drugi podpredsednik knez Schönburg. Na mesto kneza Auersperga, ki je postal kočevski poslanec, bo imenovan prvim podpredsednikom knez Maks Egon Fürstenberg.

Dnevne vesti.

Socialistom v album. Socialisti so opravičevali svoj nastop proti Laginji na ožjih volitvah v Puli in Poreču s preteznim „klerikalstvom“ gori rečenega politika našega.

Mi smo že pojasnili ta „klerikalizem“ ter smo dokazali ob enem, da tui, če bi bil dr. Laginja res klerikalec, bi bili morali socialisti glasovati zanj, ali pa vsaj se vzdržati volitev, kakor so storili drugje, kajti poznane lastnosti Laginje, posebno pa njegova demokratičnost na eni strani, a istakto poznane kapitalistične in aristokratske lastnosti njegove protikandidatove na drugi strani, ne bi smele puščati socialistov niti trenotek v dvomu, za koga se jim je bilo odločiti. Tem manj so mogli biti v dvomu, ko so oni sami po časopisih in na shodih v najznejših barvah slikali Rizzija in družbo in njih delovanje. Na nekem javnem shodu na javnem trgu v Puli je nedavno temu sam vodja socialne demokracije gospod Pittoni zaklical o Rizziju: Če ima Rizzij le količnik značaja in samoljubja, ne prestopi nikdar več praga občinske hiše v Puli. Sedaj pa je isti Pittoni delal na to, da postaneta Rizzij in tovariš mu Bartoli njegova kolega v državnem zboru.

Najlepše na vsej stvari, kar drastično ilustrira nevrednost socialistične argumentacije o „klerikalizmu“ dra. Laginje, je pa to, da je tesni somišljenik Rizzijev, g. Bartoli, v svrhu, da so na Poreščini glasovali zanj tudi klerikalci, podpisal reverz, s katerim se obvezuje klerikalcem, da ne bo glasoval za noben proticerkveni predlog v državnem zboru. Prekrasna ilustracija socialistične doslednosti in trdnosti v nazorih: proti namišljenemu klerikalcu Laginji so glasovali v ozkem zavestištvu z italijanskimi klerikalci za Bartolija, ki je dal klerikalcem gornjo obljubo!!

Iz tega sledi pač jasno, da je res, kar smo vedno trdili, da so socialisti v Puli in na Poreščini glasovali proti Laginji jedino le kakor — italijanski nacionalisti!

Vse drugo so le prazne besede in pesek v oči!

„Istria Italijana“! Tudi sedaj po volitvah si italijanska gospoda ne more izbiti iz glave domišljije o italijanstvu Istre! Ker so slovensko-hrvatski volilci dokazali, da je Istra slovenska, si kamoristi in tudi socialisti ne vedo pomagati drugače, nego s tem, da zopet lažejo. Laž je namreč, da so v Istri glasovali tudi Italijani za Hrvate. In če je bil morda tudi res kakov posamičen pošten Italijan, ki

je raje glasoval za poštenjaka Laginjo, kaj pomenja to proti stotinam slovenskih glasov, ki so jih signori izsilili od ubozih odvisnih kmetov, oziroma, ki so jih pod najnesramnejši in najdrznejši pretezanji odklonili na voliščih? To se je godilo posebno v poreškem okraju, čim so slavne volilne komisije slutile, da „italijanstvu Istre“ slaba prede.

Oni, ki je le mimogrede obhobil Istro, ve dobro, da je tam vse hrvatsko-slovensko, izvzemši gnezda ob morju in pa nekatere trdnjave po hribovih.

Poreščina je izvzemši Poreč. Varsar in Vizinado (mestece) skoro izključno hrvatska. Tu pa tam se je naselil kak Karnjel, ki dasi posamičen, še danes vlada nad ogromno večino našega življa; ali radi tega je bedasto trditi, da je Istra italijanska! Kraj Tar ima v svoji sredini 5—9 karnjelov — vse drugo je hrvatsko, ali [kakor govore domačini] slovensko. Vključ temu dejstvu je podobčina tarska v rokah one petorice privdanih Lahov!

Koliko pa je Lahov v Varvarih v Vilakotuni, v Novi vasi, v Kaštelu, v Vabregi, Frati, Fontanah itd.? Niti eden na sto! Mesto da se vkvarjate z italijanstvom Istre in da se tolažite s tem, da so Italijani glasovali za dičnega Laginjo, bo boljše ako odkritostno priznate, da ste do sedaj vedoma lagali trdeči, da je Istra italijanska! Istra je slovenska in je bila slovenska, a da ni izgledala kakor taka, na tem so bila kriva vaša nasilstva in sleparstva, ker ste pustili naš narod brez šol, v nevednosti! Poitalijančili ste precejšen del našega revnega ljudstva, toda to „italijanstvo“ izgine v najkrajšem času. Prodanih duš je vedno manje in čim bolj bo naš element uvideval, kje so mu bratje in resnični prijatelji, tem bolj se bodo krčile vaše umetno vstvarjene armade. Le pripravite se na dan obračuna! Najbolje pa bo, ako že sedaj priznate, da ste sleparili javnost z umetno vstvarjenim italijanstvom Istre!

Kar je resnično vašega, vam mi radi prepuščamo. Z vsi možno odločnostjo pa zahtevamo za-se, kar je, kar mora biti naše!

Še nekaj o terorizmu. Iz delavskih krogov smo prejeli:

Kakor kamorra, tako nekako so začeli tudi najnovejši rešitelji človečanstva — terorizirati.

Lepo je sicer, ako ima kaka stranka dobro organizirano maso in ako se ta masa zvesto pokori poveljem svojih voditeljev, a da si vodstvo kake stranke upa groziti svojim organiziranim členom, ako ne bodo ti člani slepo vbogali poveljem, izdanim od vodstva stranke — brez vsakega posvetovanja s člani — je tako postopanje, vsaj po mojem mnenju — terorizem. Terorizem je tudi to, ako kak „general“ zahteva od organiziranih „vojakov“, da morajo glasovati za določene osebe, drugače da se jih [organizirance] izbacne iz — organizacije in se jim (tako za kratek čas!) potlači „riuce“ v blato!!

Mi smo imeli tisoče prilik [ob katerih bi bili lahko terorizirali, a nam je naše vodstvo, kjer je le moglo, zabranilo vsak tak poskus, med tem ko pri drugih izdajajo teroristična povelja „generali“ sami. Želeli bi bilo, da se terorizem opusti na vsej črti in da se osvaja mase le s prepričevalno, dostojno besedo! Ali do tega smo menda še daleč. No! Terorizirati se mi ne bomo puščali od nikogar!

Kako se ubijajo! Terorizem je bil navadno orožje, ki se ga je vedno posluževala tržaška laži-liberalna stranka. Terorizem je to stranko tudi potlačil in jo gotovo ubije, ako se teroristi ne spametujejo vsaj sedaj — na robu propada.

Leta 1868 so terorizirali naše dobre (predbore!) okoličane. Pozneje so vzprizarjali nešteto terorističnih naskokov na škodo slovenskega elementa, toda vspeh jim je bil končno vedno negativen. Sklenili so bili bojkot proti našim mlekaricam, pericam, služkinjam, delavcem i. t. d., toda vsi ti sklepi niso rodili družega, nego podvojeni odpor od naše strani! Človek bi mislil, da so se izpametovali vsaj sedaj ob tej, za tržaško lažiliberalstvo usodni uri — toda ne: tudi sedaj so ostali taki kakoršni so bili in kakoršni znajo biti ti „liberalni“ ljudje. Par dni po prvotnih volitvah je šel neki naš čevljarski mojster v neko italijansko družino, katero je služil celih 16 let. Vprašan je bil: Ste-li zadovoljni sedaj, ko ste si izvolili Rybářa? Kako naj bi ne bil zadovoljen — je odgovoril naš mož, — saj ste bili tudi vi zadovoljni, ko ste si bili izvolili Hrutisa svojim poslancem. Gospod je na to odšel, gospa pa je našega moža plačala in rekla: To je zadnje delo, ki ste je storili za nas!

Mislila je, da je s tem dosegla bogve kaj! Naš narodni mož je gospo lepo zahvalil rekoč: Gospa! Na tak način si vaša stranka nikdar ne pridobi simpatij ljudstva, a kar se tiče mene, vam pravim, da mi je ljubi en Rybář, nego sto in sto njegovih sovražnikov! Poleg tega slučajja, nam je znano še več drugih sličnih. Lahko rečemo, da je na stotine delavcev že izgubilo, oziroma izgube v kratkem svoje gospodarje in to iz maščevanja radi izida zadnjih volitev! Gospoda camoristi! S takim postopanjem in z nesramno pisavo Vrhovega glasila kopljete le sebi skorajšnji grob — in prav je tako!

Napis na poštnem uradu v Rojanu. Pišejo nam: Ze večkrat smo imeli priliko se pritoževati proti zapostavljanju in žaljenju

našega jezika na poštnem uradu v Rojanu. Na vse zadnje pa ni nikako čudo, če meni podrejena poštna uradnica, da je kje v blaženi Italiji, in ne v slovenskem Rojanu, saj jo vnanji napis na tem uradu sam navaja v mnenje, da tu ne treba upoštevati slovenskega jezika. Napis je razun v neizogibnem nemškem samo še v italijanskem jeziku, akoravno je Rojan — kar so eklatantno dokazale tudi zadnje volitve — po ogromni večini slovenski. Napis samo v nemškem in italijanskem jeziku na poštnem uradu rojanskem je kruto žaljenje tukajšnjega slovenskega prebivalstva ter je skrajni čas, da slavno poštno ravnanstvo stori konec tej krivici. Tej okolnosti naj posveti svojo pozornost tudi naš novoizvoljeni državni poslanec, o katerem smo prebrani, da zastavi svoj vpliv, da se tudi na pošti v Rojanu podeli našemu jeziku v vsakem oziru popolna pravica.

Razpisana je v moški kaznilnici v Kopru služba paznika.

Birma. V nedeljo je bilo v župni cerkvi sv. Jakoba birmanih 333 dečkov in 226 deklic, včeraj v župni cerkvi starega sv. Antona pa 244 deklic in 76 dečkov.

Daljni potres. Na tukajšnjem pomorskem observatoriju so dne 25. t. m. beležili potresni aparati potres, katerega oddaljenost cenijo na 4000 km. Začetek potresa je bil ob 3. uri 10 min. 27 sek. popoldne, konec ob 4. uri 42 m. 12 sek.

Vsprejem učencev na državno gimnazijo v Trstu. Upisovanje učencev v prvi razred se bo vršilo 25. junija od 3. do 6. uri popoldne. Dne 26. junija ob 8. uri jutraj prične pa vsprejemni izpit.

Na c. kr. učiteljsku v Kopru bode vpisovanje za šolsko leto 1907/08 za vstop v I. tečaj dne 28. junija t. l. od 9—12 popoldne in od 3—6 popoldne ter dne 29. in 30. junija ob 9—12 popoldne.

Sprejemni izpiti se prične dne 1. julija t. l. Letošnje počitnice na srednjih šolah prične letos 6. julija in končajo 15. septembra.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Neznani tatovi so predminolo noč skušali vlomiti v krčmo Hijeronima Segvič v ulici del Farneto št. 31. Odprli so hišna vrata in skušali napraviti luknjo v vrata krčme, ki se nahajajo v veži hiše. Najbrže jih je pa kdo motil na njih delu, kajti niso ga dovršili.

Mehanik Anton Facchin, ki ima svojo delavnico v hiši št. 8 v ulici della Stazione, je prijavil včeraj na policijo, da so neznani tatovi v noči od minole sobote na nedeljo vdrli v njegovo delavnico in mu iz neke omare, ki je pa bila zaklenjena, ukradli za 154 kron raznega orodja.

Stavbenemu asistentu Petru Tonelatto, ki stanuje v ulici del Bosco, je pred sinočnjim neznani tat v neki krčmi v ulici Pondares ukrad palico s srebrnim držajem, vredno 30 kron.

Samomor. Včeraj popoldne malo pred 2. uro je bil zdravnik se zdravniške postaje telefoničnim potom pozvan na pomoč nekemu človeku, ki da so ga našli v mirajočega v Bošketo. Zdravnik je takoj pohitel na označeno mesto in je tam res našel približno 25-letnega človeka, ki je bil samomorilnim namenom izpil precejšnjo množino karbolne kisline. Zdravnik je nesrečnemu izpral želodec in ga dal za tem prenesti v mestno bolnišnico, kjer je pa nesrečni mladenič kmalu umrl. — Ker je bila seveda takoj obveščena tudi policija, je bil prišel tja nadzornik redarstvene stražnice v ulici Luigi Ricci, ki je dal preiskati samomorilčeve žepe. Med raznimi drobnarijami, ki so jih našli pri njem [denarja nič], je bilo tudi neko pismo, iz katerega se je izvedelo samomorilčovo ime: Hektor Vidusso.

Nevarno prenočišče si je izbral pred sinočnjim delavec Evgen Ponteggio, stanujoči v Rocolu št. 335. Bil je nekoliko pijan in zaspal je bil na ulici delle Sette Fontane. Ko se je pa okoli 2. ure in pol prebudil, je zapazil, da mu je mej spanjem neznan tat ukrad jopič, ki si ga je bil on zvil pod glavo, in srebrno uro, vredno 12 kron.

Smočnica. Sodnik obtoženec: Kako ste mogli krčmarja, ki ste mu ostali dolžni zapitek, imenovati osla? Obtoženec (muzaje se): Gospod sodnik, hotel sem mu samo napraviti poklon, ker sem bil namreč čital, da osel ni tako neumen, kakor se ga sodi.

Koledar in vreme. Danes: Avguštin; Jeromir; Cera. — Jutri: Maksim, Križslav; Dana. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 27° Celz. — Vreme včeraj: lepo.

Zasedanje porotnega sodišča.

Včeraj je pričelo na tukajšnjem deželnem sodišču II. letošnje zasedanje porotnega sodišča in sicer z razpravo

radi zločina rop.

23-letni Valentin Benetti, doma iz Tolmezza pri Vidmu v Italiji, je bil obdolžen, da je dne 13. februarja t. l. ob 6. uri in pol zvečer v ulici dello Scoglio, idoč v družbi kamnoseka Erana Pahor, vrzel tega ob tla in mu vzel iz žepa možnjček, v katerem je Pahor imel 18 kron in nekaj stotink denarja.

Razpravi je predsedoval predsednik deželnega sodišča vit. Detacis a votanta sta bila sodni svetnik dr. Andrich in sodni tajnik Parisini. Državno pravdnstvo je zastopal namestnik državnega pravdnika svetnik Pangrazi, a branil je toženca dr. Lomas.

Na včerajšnji razpravi je toženec trdovratno tajil svojo krivdo. Priznal je sicer, da

je bil v družbi Pahorja. Spremil ga je do vhoda v ulico dello Scoglio, a tam da ga je pustil. Pahor da mu je vse popoldne plačeval za pijačo.

Pahor je pa potrdil obtožbo v vsem njenem obsegu. A še bolj nego to, je govorila proti tožencu okolnost, da je bil že v Italiji kaznovan radi zločina tatvine in da je sploh na slabem glasu. Bil je obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene s postom vsake 3 mesece.

Društvene vesti in zabave.

Dramatično društvo v Trstu opozarja svoje člane, da se bo, kakor že naznanjeno, letošnji občni zbor vršil v soboto, dne 1. junija, ob devetih zvečer v gorenji restavracijski dvorani „Nar. doma“. Poleg navadnih točk je na dnevnem redu zlasti posvetovanje o ustanovitvi pravega, rednega slovenskega gledališča v Trstu v prihodnji sezoni. Treba torej polnoštevilne vdeležbe! — Nocoj ob 9. uri bo imel odbor v društveni sobi svojo zadnjo sejo.

Obletnico razviti svoje zastave priredi pevsko društvo „Kolo“ prvo nedeljo meseca julija, na kar posebno opozarjamo vsa bratska društva.

Vse odbornice in prijateljice ženske podružnice sv. Cirila in Metoda ter zavražda sv. Nikolaja so uljudno naprosene, da se udeležijo važne seje in posvetovanja v sredo dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne, ulica Farneto 18. Pridejo naj tudi one častite dame, ki se nameravajo udeležiti slavnosti v Pragi, da se dogovorimo o vsem.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani od 1. do 30. aprila 1907 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva, Gornja savinjska posojilnica v Mozirju 20 K; Maks Ferjan Ljubljana 1 K; Posojilnica v Brezicah 30 K; Posojilnica v Radovljici 100 K; Fran Sakser New-Jork nabral 50 K; Mestna blagajnica Ljubljana, 1. polovico darila mesta Ljubljane t. j. 500 K; upravnstvo Slovenca 10 K; družba pri „Lectarju“ Radovljica pri sekanju piruhov nabrala 1 K 80 st.; dr. Fran Ilesič, Ljubljana, daroval vsled povišanja plače 1 K in nabranih 50 stot. Pevec Rudolf Mozirje 20 K, Toplan Fran, Ptuj, vsled povišanja plače 1 K, Vurnik, Ptuj, vsled povišanja plače 1 K; Anton Godec, Lembang, nabral 6 K; Ženska podružnica St. Lovrenc in okolica i. s. dar Mohorjanov 6 K 94 st.; svati pri gostiji g. Ivana Gornjaha 5 K 22 st., kaplan Stabič za pisanke 5 K skupaj 17 K 16 st., Fran Delinar preplačilo 14 K 80 st., Ivan Vidmar Krško, dar Mohor. 1 K 30 st., Jos. Tomc, Ljubljana, nabral pri uradnikih vsled povišanja plače skupaj 5 K; Upravništvo Slovenca 18 Kron 02 stot.; Fran Pollak Ptuj 10 Kron; predstojništvo občine Žir darovalo 10 Kron; župnik Sahser, St. Jakob, ob Savi dar. 10 K; Ljubica Medeti Gorica 1 K 50 st.; ženska podružnica za Ajdovščino in okolico, prebitek veselice dne 19./III. 1907. 150 K; Alb. Aysenek Maribor blaginjak moške podružnice za Maribor pošilja članarino za 1906. 106 K — prispevek posojilnice 200 K, darilo prof. Vražje 20 K; župnika H. Slnica 2 K; Velčice 2 K; kaplana Koroška 2 K in razne druge dohodke 5 K 90 st. skupaj 377 90 st. Ženska podružnica v Mariboru po Mariji Poljanec udine 156 K; depozitni urad v Ljubljani volilo po župniku Žičkarju 289 K 61; strelski klub „Triglav“ v Kranju 8 K 20 st., M. Ant. Toroš Krusce 3 K; Ferakovič „Ptuj“ nabrano svoto v Mahoričevi gostilni 8 K; Upravništvo „Slovenca“ 6 K 50 st.; kmet. pos. Ljubljana in okolica dar. 100 K; splošno kreditno društvo in Ljubljani dar. 25 K; narodna tiskarna v Ljubljani dar. 20 K. Velikolaška ženska podružnica po Kristini Grebenc udine 136 K; Alojzij Bukovič, Kamnik za nabiralnik 10 K; hranil. in pos. Šmarje 100 K; Ant. P. Inkret, sv. Duh 2 K; volilo po umrlem župniku g. Jožetu Strojniku pri D. M. v Celju 85 K 69 st.; Radovan Brenčič, dijak v Celju nabral na gostiji g. Crahte g. Gnuževečev 12 K; podružnica v Kranjski gori 61 K.

Za družbo sv. Cirila in Metodija v Istri sta darovala gg. Dekleva in njegov tovariš povodom sijajne zmage v Istri svoto 4 kron.

Vesti iz Goriške.

d Poslanec Alojzij Štrekelj prišel je v soboto zvečer v svoj rojstni kraj Komen. Ko so Kraševci to zvedeli, porabili so nedeljo v praznovanje zmage. Ves Kras je bil v nedeljo v zastavah, povsod so pokali topiči, ljudstvo pa je vrelo v Komen, da vidi svojega novega zastopnika. Zbralo se je v Komnu okoli 3000 ljudi s vsega Krasa. Komen sam je bil praznično oblečen, ves v zastavah in zelenju. O poludne prišel je velik sprevod pred stanovanje poslančev. Sprejeli fantje z velikimi trobojnicami, za njimi 2 godbi, iz Nablazine in Mayhinj, potem nepregledna vrsta naroda, ki je navdušeno pozdravljala Štrekelja. Konečno stopil je poslanec pred ljudstvo in se mu zahvalil v krasnih besedah. Ob 2. uri popoldne zbralo se je ljudstvo pred Komnom pričakuje goriških gostov, ki so se bili napovedali. Prišlo je iz Gorice okoli 50 ljudi, na čelu Andrej Gabršček, ki je pozdravil v navdušenih besedah zmagovite Kraševce in njihovega poslanca. Po sprejemu Goričanov vršil se je sprevod po

Komnu, na kar se je ljudstvo razdelilo po pripravljenih prostorih. Glavno taborišče bilo je pri Svati, kjer so ostali Goričani in pri Kovačiču, kjer so se nastavili Ajdovci. V obeh lokalih govorila sta navdušenemu narodu poslanec Štrekelj in Andrej Gabršček. Eutuzijazem je bil velikansk. Vse je bilo odičeno s cvetjem in trobojnicami. Videli smo velikansko zastavo z napisom: „Živijo Štrekelj“, katero so mladeniči nosili po koncu. Pokali so topiči, zvečer se je prižigal umetni ogenj. — Andrej Gabršček predlagal je tudi brzojavko Ivanu Hribarju, rekši, da je on eden največjih mož, kar jih imamo in katerega so tako grdo biliti, in katerega naj zagotovi zavedno kraško ljudstvo svoje ljubezni in občudovanja. Ta predlog je bil sprejet z velikanskim navdušenjem in dolgotrajnimi „Živijo“ klici Ivanu Hribarju. — Še-le pozno v noč začelo se je razhajati ljudstvo.

Iz Devina nam pišejo: Zadnje dni opazamo na naši pošti posebno spremembo. Dosedanje pošto upraviteljico, ki že več časa boleha in ki vsled tega menda ni mogla vršiti svoje službe kakor bi morala, nadomestuje provizorično druga službena moč. Vse kaže, da se izvrši na naši pošti v kratkem definitivna sprememba s tem, da bo imenovan nov upravitelj, oziroma upraviteljica. Treba je torej, da se mi Devinci pravočasno oglašimo oziroma na predstojatelja imenovanje, da ne bo pozneje od strani kompetentnih faktorjev izgovorov, da se ni nikdo oglašil ter da se vsled tega ni moglo upoštevati naših neizraženih želja. Gre namreč za jezikovno usposobljenost službenega organa, ki se ima imenovati na naši pošti. Dosedanja upraviteljica je bila Italijanka, ki je le za silo poznala slovenski jezik. Do sedaj smo potrpežli s takim abnormalnim in krivičnim stanjem. Zdaj pa, ko se gre za novo imenovanje, zahtevamo z vso odločnostjo, da se imenuje na našo pošto osebo, ki bo popolnoma vešča našemu jeziku. Devinska občina je notorično po veliki večini slovenska, kar nam dokazuje fakt, da ima slovenski občinski zastop. Največja krivica in škoda za službo bi bila torej, ako bi se ponovilo staro krivico z imenovanjem poštne upraviteljice oziroma upravitelja, ki ne bi znal popolnoma posloovati v jeziku naroda. Mi nimamo nič proti temu, da pozna tudi drugi deželni jezik, ali ponavljamo odločno gornjo našo zahtevo.

Nadejamo se, da tudi naš občinski zastop stori svojo dolžnost pravočasno, kajti po toči zvoniti je prekasno.

Vesti iz Istre.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1906 do 22. maja 1907 je prišlo v Opatijo 21.415 tujcev. Od 16. do 22. maja 1907 je na novo došlo 491 oseb. Dne 22. maja 1907 je bilo navzočih 1608 oseb.

Občinske volitve v Žminju. Včeraj so prišle v Žminju občinske volitve. Včeraj in danes voli tretji razred, jutri drugi razred in v petek prvi razred.

Morskega volka srednje velikosti so videli blizu Pule.

Vesti iz Kranjske.

† **Župnik-častnik Josip Samide**, o katerem smo poročali pred kratkim, je po dolgi bolezni v soboto po noči nepričakovano, nagloma umrl v bolnišnici v Kandiji. Pogreb bo danes popoldne. Večnaja pamjat!

Nevihta na Dolenjskem je razsajala v soboto večer. Baje je nekatere kraje zadela tudi toča. Po nevihti so se pojavila jako kritična znamenja oddaljenih prirodnih izbruho in sicer najbrž orkanov oziroma potresov. Tudi v nedeljo je bilo meteorološko stanje jako neugodno.

Zdivjan bik. V Ljubljani je zdivjan bik sunil z rogom v lice Alojzija Štruklja in mu izbil več zob in ker je Štrukelj padel na tla, hodil je po njem in mu zlomil tri rebra in ključnico, desno roko pa vso premečkal.

Volitev župana na Bledu. Na Bledu je bil pretečeno soboto županom izvoljen tamošnji nadičitelj, liberalni uskok Fran R. u. s. Novi občinski zastop namerava baje zgraditi vodovod za Bled in okolico ter vpeljati električno javno razsvetljavo.

Ulični napisi v Ljubljani. Ljubljanski občinski svet ima danes izredno javno sejo. Na dnevnem redu nahaja se med drugimi točkami poročilo o zadevi javnih uličnih napisov v Ljubljani. Pripominjamo le, da ima središče Slovenije še vedno dvojezične ulične napise. — Žalosten spomin na nekdanjo, sedaj obnovljeno klerikalno nemško zvezo.

Korošcem na pomoč. Pevsko društvo narodne čitalnice Škofjeloške je priredilo v nedeljo zvečer v Radovljici koncert, čegar čisti dohodek je namenjen slovenski „Gospodinski šoli“ pri sv. Jakobu v Rožni dolini. Pele so se skoraj izključno koroške narodne pesmi, katere je nabral in spretno harmoniziral g. Oskar Dev, sodni adjunkt v Škofji-

loki. Koncerta se je udeležilo tudi lepo število koroških domoljubov.

Književnost in umetnost.

Preko Atlantika do Pacifika. Život Hrvata v Americi. Napisal dr. Ante Tresić-Pavičić. Nakladnik dela je pop Srečko Skakoc, Trst, ulica Squero nuovo št. 5. (kjer se knjiga naroča). Cena knjige je 4 krone. Knjigo je nagradila „Matica Hrvatska“. O tej knjigi smo že priobčili obširneje vsebino.

Gospodarstvo.

Slaba letina v Bolgariji. Bolgarski listi se tožijo, da bo letošnja letina slaba in da ne bo žetev dala ni semena. V mnogih vaseh ne bodo imeli kaj žeti. Bolgarsko prebivalstvo se že boji lakote. Kmetje ne morejo ni preoravati, ker je zemlja suha in je že več časa suša. Iz mnogih krajev prihajajo na ministerstvo prošnje, da se jih za to leto oprosti davkov, a mnoge vasi zahtevajo od ministerstva žitno seme, da bodo mogli na jesen sejati.

Razne vesti.

Časnikarstvo v Italiji. V Italiji izhaja približno 1400 listov in sicer v Rimu 394, v Milanu 322, Turinu 195, Napoliu 190, v Florenci 150.

Razstava v Monakovem. Bavarska prestolnica Monakovo priredi prihodnje leto splošno razstavo za umetnost, obrt, industrijo, trgovino i. t. d.

Štrajk v Transvaalu. Iz Londona poročajo, da je v Transvaalu generalni štrajk. Delo počiva v 40 rudnikih. Vlada je izdala primerne odredbe ter odposlala na lice mesta 600 mož za vzdrževanje reda.

Truplo sv. Vincenca Pavlanskega preneljano v Belgijo. Pariški „Eclair“ poroča, da so Lazaristi, ki so izgnani in Francozke, prepeljali truplo svojega ustanovnika sv. Vincenca Pavlanskega v Belgijo, kjer se jih je več naselilo. Za časa velike francoske revolucije je bilo truplo svetnika skrito v hiši nekega notarja v Parizu. V onem času so srce poslali v Turin. Sedaj se nahaja truplo v Litihu, kjer je tamošnji škof uradno overil smrtne ostanke.

Umori v Združenih državah. Nekemu nemškemu listu pišejo iz New-Yorka: Od vsakega milijona prebivalcev Združenih severoameriških držav jih je bilo lani umorjenih 129 — torej od 8000 po eden. »Upanje«, da boš umorjen, je tu v deželi več nego desetkrat toliko od nevarnosti, da te ubije strela. V Združenih državah je n. pr.

(Dalje na 4. strani).

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 27. maja:

Fragoso J., zasebnik, Challis B., zasebnik Marucco P., zasebnik, MILAN; Hübel J., svečenik BELJAK; Kranjc J., svečenik, TRZIC; Kraft A., učitelj, CELOVEČ; Skaberne J., inženier, GRADEC; Bratič A., zasebnik, ZAGREB; Koller O., profesor, DUNAJ; Zaidaršič J., trg., BISTRICA; Hladnik C., zasebnik, PRAGA; Fischmann N., potov., MONAKOVO; Willerth C., poses., SARAJEVO; Kocher R., diurnist, CELJE; Dr. Matko Laginja, odvetnik, PULA; Rusconi F., zasebnik, MILAN; Zahradnik J., diurnist, OLOMOUC; Scheibe L., zasebnik, GORICA; Dyck A., uradnik, SMILCHOV; Flaich K., zdravnik, ASCHAF; Bolko Ig., trgovec in Drobinnig H., adjunkt, VIPAVA; Hondek F., uradnik, RADELSDORF; Prochazka J., adjunkt, SLANY; Kris J., trgovec, CAGAR; Macher J., profesor, LJUBLJANA; Slezak M., adjunkt, PRAGA; Zagar J., zasebnik, MANNITZ.

Čokolada Kakao

Edina zaloga trdke Kugler-Henrik Gerbeand
FRANCESCA VODUSEK — Trst, ulica San Spiridione 6.

Zlate kolajne: DUNAJ - TURIN PALERMO

L. Magrini & Figlio

TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354

ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijaliteta priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.

Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJ, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.

Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravila, akordira. Cene zmerno.

solidno in elegantno po zmernih cenah

Pohištvo Rafaele Italia

TRST — Via Maicanton 7

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „Mila Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzeto ali proti anticipatni poljudni zneska 7 K franko poštom in svažo.

Denar zamorejo dobiti osebe vsakega sloja proti poročstvu in vknjižbe pod zelo ugodnimi pogoji. Obrniti se je na Josipa Zidariča, Trst, ulica Caserma št. 14, I. nadstropje. Uradne ure od 9.—12. zj. in od 3.—6. popol.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršni koli vrsto oglasov sprejeme „Inseratni oddelček“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. sjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

zdiranje zobov brez vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9 (nad Jadransko Banko)

Spričun od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Mila nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti.

Tovarna pohištva Aleksand. Levi Minzi

ulica della Česa št. 46

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 1

Katalogi načrti in proračun

NA ZAHTEVO.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne. Počitaj & Jogi

HOTEL BALKAN

v razmerju s prebivalstvom na leto 43-krat toliko ljudi umorjenih nego v Nemčiji. Od leta do leta so zločinci zoper človeško življenje številnejši in njih število narašča venomer. Leta 1901 je bilo prijavljenih oblastnikom 8976 umorov. Dosti več nego 131.940 človeških življenj tudi v rusko-japonski vojni, na mandžurskih bojiščih, pred Port-Arturjem in v bitkah na morju, ni bilo uničenih. Amerikanci imajo čudno lastnost, da skrbijo za stvari, ki jih vrlo malo brigajo in ki so zanje vsaj manj važne od mnogih drugih, katerih nalašč ne marajo videti. Razburjajo se nad umori na Ruskem in pozabljajo, da ni v tem oziru pri njih doma nič bolje; vzdihujejo nad barbarizmom v vojni, dočim zaznamuje dneva kronika njihove lastne dežele vednozopet nešteti slučajev človeške bestialnosti, kakor jo zaman iščeš po bojiščih. Združene države niso zdaj od 10.000 umorov na leto več daleč oddaljene in morda so to število že prekoračile. Nič manj sramotno pa je zraven še to, da ni nikjer na svetu tako malo umorov kaznovanih kakor v Združenih državah. Od 131.940 umorov izvršenih v obeh desetletjih 1885 do 1905, jih je prišlo pred sodišče samo 1714.

Sestanek ameriške, japonske in francoske eskadre. „Echo de Paris“ javlja iz Rocheforta: Ameriška in japonska eskadra se koncem meseca junija sestane z francosko severno in srednjemorskno eskadro v zalivu La Palisse, od koder se podajo v Bordeaux, kjer se bo v navzočnosti predsednika Fallièresa vršila mednarodna regata.

Pariški krematorij. Gradnja „krematorija na pokopališču Pere Lachaise je pričela leta 1889, a dovršena je bila še le 20. aprila t. l. Mesto je dalo za gradnjo 60.000, ostane pa bil pa nabran za dobrovoljnimi prinosi pariških bolnišnic in drugih zavodov. Peč za sežiganje gori noč in dan in razvija toploto 1600 stopinj. Večina mrtličev, ki se jih v krematoriju sežiga, prihaja iz pokrajin in že 48 ur potem potuje njih pepel na adresu njihovih sorodnikov. Sežiganje I. razreda stane 250 frankov, II. razreda 50 frankov za osebo. Od 100 kilogramov spaljenih teles ostaja 1 kilogram pepela. Siromake sežigajo zjutraj in zvečer, a tiste ki plačajo popoludne. Pepel siromakov pride v skupno posodo, dočim se pepel pojedincev spravlja v male posode in v zida v steno. Le mali venci spominjajo obiskovalce krematorija, da se nahajajo v pokopališču mrtvih.

Propadanje gozdov v Ameriki. Gozdarska zveza v Združenih državah je izdala knjigo, v kateri dokazuje z avtentičnimi podatki, da se v Združenih državah poseče na leto štirikrat več gozdov, nego ga naraste. Ako pojde to tako naprej, se utegne zgoditi, da bo primanjlo drv. Zveza zahteva od vlade Združenih držav, da posveti gozdarstvu posebno pozornost, in da odredi strogo nadzorstvo nad gozdovi. Edino le v državah ob Tihem oceanu pazijo posamične države na gozdove, kar se pa o drugih državah ne more tega reči.

Velik komad srebra. V rudniku Tenniskamingue v Kanadi našli so komad srebra in kobalta, ki je tehtal 720 funtov. Ta komad je dal 12.000 unč srebra po tonelatu. Neki manjši komad, težak 500 kg, je imel še več srebra, namreč 22.000 unč po tonelatu. Rudnik Tenniskamingue so odkrili, ko so gradili železnico Toronto-Lake-Huron.

Romanje v Meko. Kakor poročajo iz Carigrada, se je letošnjega romanja v Meko in Medino udeležilo okoli 281.000 romarjev. Od teh je bilo 113.000 Turkov (Osmanov), 12.000 Buharov, 4500 Malajev, 40.000 Indijcev, 10.000 Afgancev, 16.000 ruskih podanikov, 15.000 Perzov, 13.000 Sudanec in 17.000 Marokancev.

Cesarski manevri na Koroškem. Dunajska „Zeit“ je zvedela, da se bo na cesarskih manevrih na Koroškem nahajal cesarskih manevrih na Koroškem nahajal cesarjev glavni stan v Celovcu. Vrhovno vodstvo manevrov bo pa glasom dosedanjih odredb v St. Vidu. To bi bil prvi slučaj, da ne bosta cesarjev glavni stan in vodstvo manevrov na enem in istem mestu.

Premoženje pokojnega ministra Petkova. Od siromašnega časnika, ki je imel samo osnovne šole, in ki je bil tesni prijatelj Stambulova, povzdignil se je Petkov do ministerskega predsednika v Bolgariji. Ko je postal minister je pričel tudi bogateti. Vsled tega je med Bolgari naraščalo ogorčenje proti Petkovu. V kratkem času zgradil si je v Sofiji krasne in razkošne palače, v katerih je kraljevsko živel. Njegov imetek znaša dva milijona, ali radi te zapuščine se prične, kakor poroča „Balkanska Tribuna“ cela vrsta pravd.

Novo veroizpovedanje. V Ameriki je novoveroizpovedanje, ki se imenuje „Božja katoliška cerkev“, nje ustanovitelj in prvi vrhovni poglavar te cerkve je Avgust Schrader. Sedež cerkve je v Jeruzalemu, malem mestecu v državi Novi Meksiki. Tamkaj stane ne le vrhovni poglavar novega veroizpovedanja, ampak tudi cerkveni glavni nadzornik, neki Robert Sturden, ki ima ime kardinala. Vrhovni glavnik te cerkve Schrader se nahaja sedaj v New-Yorku. Nekemu amerškemu časnikarju je rekel o novi cerkvi nastopno: Od krščanske katoliške cerkve se razlikujemo v tem, da se zamorejo naši duhovniki ženiti, a naše nune možiti. Božja katoliška cerkev šteje

dva milijona vernikov. Največi del živi v Novi Meksiki in v Meksiki, toda cerkvene občine imamo tudi po drugih krajih Amerike, in tudi na Angleškem, celo v Londonu.

Zelo lep uspeh smo dosegli z dravljenjem bolnikov. Sedaj sem prišel v New-York, da zdravim bolnike, pomagam siromakom in spreobračam grešnike na pravo pot. S cerkvijo upravljam jaz. Največi in najteži del misijonarstva vršim sam. Moji kardinali in vladiki mi pri tem delu pomagajo. Trdno sem prepričan, da bo v nekoliko desetletjih božja katoliška cerkev ena najmočnejših, najbogatejših cerkev v Ameriki.

Imenovanje. Gosp. Fran Smrekar c. kr. nadlovec lovskega polka št. 19 je imenovan c. kr. cestnim nadzornikom v Bujah v Istri.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Proda se hiša pri sv. Mariji Magdaleni spodnji, 3 sobe, kuhinja, klet, hlev in zemljišče. Jednaka hiša je na prodaj tudi v Rocolu. Cene so jako ugodne. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Služkinjo 15—17 let staro, išče mala družina. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Hiša na Greti z vrtom s 4 prostori je na prodaj na lepem kraju. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Radi preselitve proda se v Rojanu nova hiša z vrtom, kuhinjo, 2 sobi, klet in kos zemljišča pripraven za stavbišče. Več se poizve v prodajalnici Kosmerlj v Rojanu.

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

Posojila ::::

za gg. državne, železniške in občinske uradnike, učitelje in zasebnike, na življenjsko polico in poročstvo. — Ugodnji pogoji. — Prošnje pod: „Discrezione 5001“ poste rest., Trst

Nemško in italijansko dopisovanje.

Gospodična

vešča slovenskega, in italijanskega jezika v govoru in pisavi

išče v Trstu primerno službo

Pojasnila daje „Inseratni oddelek Edinosti“.

Kdor hoče vzeti v najem

gostilne, kavarne, krčme stanovanja, skladišča, vsakovrsne prodajalnice;

kdor hoče kupiti ali prodati hiše male in velike, dvorce, zemljišča. Kdor išče kakšno službo itd., naj se obrne (tudi pismeno) do poverjenika:

Ermana Kolaršič-a

TRST — Kavarna Al CORSO
od 9. do 11. zjut. in od 3. do 6. popol.

Dseba

praktično izvežbana, katere govori in piše nemško, slovensko in italijansko, se ponuja za iztirjevalca, paznika, agenta i. dr. Ponudbe pod „Delaven“ na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Ideal vseh vonjav je

Kolonijaska voda št. 4711

Dobi se v lekarnah, mirodilnicah in parfimerijah
Edini izdelovalec

Ferdinand Mülhens, c. kr. dvorni zalagatelj
KOLONIJA o/R.

Podružnica: DUNAJ IV/1, Heumühlgasse št. 3

TRST **M. Gál** GORICA
CORSO št. 4 CORSO VERDI 45
Elastični ovitki
rudeči ali črni za trne cepiče
La vrsta kron 25 50 } za kilogr.
II. a „ „ 23 50 }
Pošilja se tudi na deželo poštini povzetjem.

PRVA ZALOGA VINA
UMBERTO ZUCCO
TRST — ulica Tiziano Vecellio 9
ima izključno izvrstna namizna vina
Istrski refok po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st. liter; Opolo iz Omišlja po 80 st. liter; razun tega
Izbera finih likerjev v buteljkah.
SPECIALITETA Refok iz Karbet (iz lastnih vinogradov) sajamčeno pristen 3 K buteljka.
Pošilja tudi na dom. — Jamči za pristnost lastnih pridelkov.
Za gostilničarje cene po dogovoru

ZA BIRMO! **ZA BIRMO!**
Nov dohod ur, verižic zlatih in srebrnih
in kovinastih ur
vse po jako nizkih cenah
pri
Bogomilu Pino v Trstu
ulica Vincenzo Bellini št. 13
(nasproti cerkve sv. Antona novega.)

Phänomen
Motocikli in trikolnice za prevažanje.
Phänomen
Dospele so!
Najokusnejša eleganca in lahkota, prosti tek da se spravi kolo v tek na mestu, naravnostni odhod brez sunka in stresa, menjava hitrosti med vožnjo — možnost, da se premaga lahko vsako reber —
ELASTIČNE VILICE

Naznanjam :::::
slavnemu občinstvu, da sem odprl dne 16. maja 1907

gostilno v Trebčah
v hiši gospe Štrukelj št. 4
Točil bo: izvrstno vipavsko, opolo in izvrsten teran po 48 nč., na dom 32 nč. l.
Priporoča se za obilen obisk
MARTIN KRALJ.

Izbera darov
za birmo
po konkurenčnih cenah
v prodajalnici zlatanine :::::
Norsa & Fano
TRST, Corso 22, vogal ulice S. Lazzaro

Angelo Lizza
slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir
Trst — ulica Paduina št. 9
(vogal ulice Chiozza).
Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Ni je boljše namizne pijače
kateri bi bila v poletnem času bolj hladilna za otroke in odraslene, nego je

jabolčno vino.
Ima malo alkohola in je najpripravnejša namizna pijača za bolehe osebe (želodec - nervoznost - revmatizmi itd.) — Priporočeno od vseh zdravnikov.
Buteljka 1 liter 56 stotink
(buteljko treba vrniti)
Glavna zaloga v Trstu
Ulica SS. Martiri št. 11.
Pošilja franko na dom, ako se naroči po dopisnici.

Edini zastopnik za Trst in deželo
Pietro Bachdiar
TRST, Belvedere 33

Shajališče:
Prodajalnica Trevisan
ul. Carlo Omega 17